Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
De aanvullende antwoorden en de aangepaste aanbestedingsdocumenten worden op 5 november 2026 via TenderNed gepubliceerd en voor alle potentiële inschrijvers beschikbaar gesteld.			
134	Ref.nr. 15: Overname personeel	Bent u wel bereid om het volgende overeen te komen: "Opdrachtgever zal zonder schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst alsmede zes maanden na de beëindiging ervan geen arbeidsrelatie aangaan met medewerkers van Opdrachtnemer die betrokken zijn geweest bij de uitvoering van de overeenkomst. Indien Opdrachtgever dit toch wenst te doen, zal zij dit vooraf kenbaar maken aan Opdrachtnemer. Partijen zullen dan met elkaar in overleg treden over een passende vergoeding die Opdrachtgever aan Opdrachtnemer dient te voldoen.". Een dergelijk regeling is zeer redelijk en gebruikelijk om overeen te komen. Een dergelijke regeling is ook niet aan te merken als een vergaande beperking van de arbeidsmobiliteit van de betrokken medewerker. Zo nee, waarom niet? En ook zo nee, wat is uw redelijke tegenvoorstel?	Deze vraag vergt nadere afstemming. De aanbestedende diensten publiceren het inhoudelijke antwoord uiterlijk op 5 november 2026 als aanvulling op deze tweede Nota van Inlichtingen via TenderNed. Deze aanvulling wordt voor alle potentiële inschrijvers beschikbaar gesteld. Indien de beantwoording of de daaruit voortvloeiende wijzigingen daartoe aanleiding geven, wordt de inschrijftermijn aangepast.
135	Ref.nr. 13: Aansprakelijkheid	Wij kunnen uw redenatie niet helemaal volgen. U schrijft dat op grond van artikel 2.3 van de Raamovereenkomst de Verwerkersovereenkomst prevaleert boven de AIV2022. De bepalingen uit de Verwerkersovereenkomst zijn daarom leidend stelt u. In artikel 6 van de Verwerkersovereenkomst wordt echter enkel bepaald dat de bepalingen over aansprakelijkheid in de hoofdovereenkomst ook van toepassing zijn op de Verwerkersovereenkomst. In de Raamovereenkomst staat echter geen regeling over aansprakelijkheid. Dit wordt enkel in de AIV 2022 geregeld. De regeling die daarin staat is dermate ruim (vooral artikel 5a lid 3) dat er een bijzonder groot risico bij de Opdrachtnemer komt te liggen, dat niet in verhouding is tot de waarde van de opdracht. Bent u daarom alsnog bereid om in de Raamovereenkomst op te nemen dat artikel 5a lid 3 van de AIV 2022 niet van toepassing wordt verklaard? Zo nee, waarom niet? En ook zo nee, wat is uw redelijke tegenvoorstel?	Ja. Ter verduidelijking van het antwoord op vraag 13 van de eerste Nota van Inlichtingen wordt in de Raamovereenkomst expliciet opgenomen dat artikel 5a lid 3 AIV 2022 niet van toepassing is. Voor de aansprakelijkheid tussen partijen in verband met de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst geldt daarmee artikel 9 AIV 2022, met inachtneming van de aanvullingen en afwijkingen in de Raamovereenkomst. Dit omvat de aansprakelijkheidsbeperkingen van artikel 9 lid 1 en de uitzonderingen daarop in artikel 9 lid 2. Aan artikel 12 van de Raamovereenkomst wordt de volgende bepaling toegevoegd: “12.4. Artikel 5a lid 3 AIV 2022 is niet van toepassing. Op de aansprakelijkheid tussen partijen in verband met de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst is artikel 9 AIV 2022 van toepassing, met inachtneming van de aanvullingen en afwijkingen in deze Raamovereenkomst.” Hiermee wordt de in antwoord 13 van de eerste Nota van Inlichtingen beschreven toepasselijkheid van de aansprakelijkheidsbeperkingen uitdrukkelijk vastgelegd.
136	Ref.nr. 26, 40: Weging cassusen	Casus 3 (5.000 documenten / 13.000 pagina's) is qua omvang ruim tien keer zo groot als casus 1 en 2 samen en bepaalt daarmee bij een gelijke wegingsfactor van 1 het overgrote deel van de totale fictieve inschrijfprijs (zie ook uw antwoord op vraag 26). In uw antwoord op vraag 40 geeft u echter aan dat u de opdrachtnemer voornamelijk verwacht in te zetten voor dossiers van 100 tot 750 documenten (circa 1.000 tot 5.000 pagina's) en incidenteel voor grotere dossiers van circa 1.000 documenten en 10.000 pagina's. Casus 3 wijkt daar zowel in aantal documenten als in de verhouding pagina's per document van af. Bent u bereid de wegingsfactoren aan te passen, zodat de prijsbeoordeling aansluit bij de door u verwachte afname (bijvoorbeeld een hogere weging voor casus 2)? Zo nee, kunt u motiveren waarom casus 3 representatief is voor de verwachte afname?	Deze vraag vergt nadere beoordeling van de verhouding tussen de fictieve casussen, de gehanteerde wegingsfactoren en de in antwoord 40 van de eerste Nota van Inlichtingen beschreven verwachte inzet. De aanbestedende diensten publiceren het inhoudelijke antwoord uiterlijk op 5 november 2026 als aanvulling op deze tweede Nota van Inlichtingen via TenderNed. Deze aanvulling wordt voor alle potentiële inschrijvers beschikbaar gesteld. Indien deze beoordeling leidt tot aanpassing van de beoordelingssystematiek, worden de aangepaste stukken en de gevolgen voor de procedure en planning daarbij bekendgemaakt.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
137	Ref.nr. 52: Werkprocessen per aanbestedende dienst	In uw antwoord op vraag 52 bevestigt u dat de beschrijving bij K4 betrekking moet hebben op zowel Provincie Overijssel als Gemeente Dalfsen. Onderdeel (b) van die vraag is echter niet beantwoord. Kunt u per organisatie kort aangeven hoe het Woo-werkproces is ingericht, wie de aanspreekpunten zijn (het Woo-cluster bij de provincie; welke rol of afdeling bij de gemeente), welke voorziening voor gegevensuitwisseling wordt gebruikt en welke rapportagebehoefte en -frequentie geldt? Zonder deze informatie kunnen inschrijvers de 'aansluiting op de afzonderlijke werkprocessen van de aanbestedende diensten' niet concreet uitwerken.	**POV:** het Woo-cluster is centraal georganiseerd en werkt vanuit team Juridische Zaken voor de verschillende inhoudelijke eenheden. Het Woo-cluster is procesregisseur en werkt het juridische deel uit (d.z.w.: beoordeling, anonimisering en opstellen van het besluit). Het aanspreekpunt voor Opdrachtnemer is een van de Woo-juristen of diens vervanger (ook Woo-jurist) bij afwezigheid. Gegevensuitwisseling vindt plaats via beveiligd mailen. Rapportagebehoefte is afhankelijk van verloop: intensiever wanneer meerdere opdrachten tegelijk lopen. We verwachten tijdens lopende opdrachten minstens eens per week contact te hebben. Dat kan ook zijn in de vorm van een kort telefonisch gesprek om zaken af te stemmen. Voortgangsgesprekken verwachten we eens per kwartaal te voeren, tenzij er aanleiding is om dat vaker te doen. Zie ook het antwoord op vraag 138. Voor Gemeente Dalfsen volgt nog een afzonderlijke toelichting op de inrichting van het Woo-werkproces, het aanspreekpunt voor Opdrachtnemer, de voorziening voor gegevensuitwisseling en de rapportagebehoefte en -frequentie. De hiervoor beschreven werkwijze van Provincie Overijssel kan niet zonder meer als uitgangspunt voor Gemeente Dalfsen worden gehanteerd. De aanbestedende diensten publiceren deze aanvullende informatie uiterlijk op 5 november 2026 als aanvulling op deze tweede Nota van Inlichtingen via TenderNed. Deze aanvulling wordt voor alle potentiële inschrijvers beschikbaar gesteld.
138	Ref.nr. 74, 76, 112: KPI's en rapportage	Eis 66 vraagt Opdrachtnemer periodiek inzicht te geven in onder meer KPI's. In uw antwoorden op de vragen 74, 76 en 112 worden geen KPI's benoemd. Kunt u aangeven (a) welke KPI's Opdrachtgever gerapporteerd wil zien, of dat Opdrachtnemer deze zelf voorstelt (en of dit bij K4 wordt meegewogen); (b) wat onder 'periodiek' wordt verstaan (bijvoorbeeld maandelijks, per Nadere Opdracht of per kwartaal); en (c) of afzonderlijk per Opdrachtgever wordt gerapporteerd?	**POV:** De aanbestedende diensten sturen vooral op twee onderdelen: het nakomen van de afgesproken planning en de kwaliteit van de opgeleverde resultaten. Bij kwaliteit gaat het om de juiste beoordeling van documenten, het op correcte wijze aanleveren van documentensets en contactgegevens en behoeve van de zienswijzeprocedure en de juridische kwaliteit van concept-Woo-besluiten. We verwachten dat persoonsgegevens die op grond van de Woo beschermd moeten worden, volledig en correct zijn geanonimiseerd. Bij relatieve uitzonderingsgronden begrijpen we dat de beoordeling afhankelijk kan zijn van de context. Hierover is tussentijds overleg mogelijk en kunnen de aanbestedende diensten waar nodig toelichting geven. We verwachten dat de opdrachtnemer leert van deze afstemming en feedback en de opgedane kennis binnen de eigen organisatie borgt. Hierdoor moeten medewerkers steeds beter zelfstandig de juiste afwegingen kunnen maken en moet de noodzaak voor controles en herstelwerkzaamheden afnemen. Met rapportage bedoelen we niet uitsluitend het periodiek aanleveren van KPI-overzichten, maar vooral actieve communicatie over de uitvoering van opdrachten (operationele voortgang). We verwachten dat de opdrachtnemer vooraf een realistische inschatting maakt van de benodigde inzet en planning, de opdrachtgever op de hoogte houdt van de voortgang en tijdig eventuele afwijkingen of risico's meldt. Ook verwachten we dat de opdrachtnemer proactief vragen stelt en afstemming zoekt wanneer dit nodig is voor een zorgvuldige en tijdige uitvoering. De vorm en frequentie van de voortgangsrapportage worden afgestemd op de omvang, complexiteit en looptijd van de Nadere Opdracht. Bij relevante ontwikkelingen of knelpunten verwachten we direct contact. Daarnaast vindt eens per drie maanden een algemene evaluatie van de dienstverlening plaats. Hierin bespreken we onder meer de samenwerking en communicatie, het nakomen van afspraken en oplevertermijnen, de kwaliteit van de resultaten en mogelijke verbeterpunten. Daarbij is nadrukkelijk ruimte voor wederzijdse feedback, waaronder zaken die de opdrachtnemer van de opdrachtgever nodig heeft om de dienstverlening goed te kunnen uitvoeren. Omdat beide aanbestedende diensten zelfstandig Nadere Opdrachten verstrekken, vindt de voortgangsrapportage afzonderlijk per opdrachtgever plaats. Ook de periodieke evaluatie wordt per opdrachtgever georganiseerd.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
139	Ref.nr. 78, 116: Acceptatietermijn	Op grond van artikel 8.2 en 8.3 van de concept-Raamovereenkomst en artikel 12 lid 1 en 3 AIV 2022 kan pas worden gefactureerd en betaald na goedkeuring c.q. acceptatie. In uw antwoord op vraag 78 geeft u aan dat geen vaste acceptatietermijn geldt. Daardoor kan betaling feitelijk voor onbepaalde tijd uitblijven. Bent u bereid in de Raamovereenkomst op te nemen dat Opdrachtgever binnen een vaste termijn (bijvoorbeeld tien werkdagen na oplevering, of een per Nadere Opdracht vast te leggen termijn) gemotiveerd aangeeft of het resultaat wordt geaccepteerd, en dat het resultaat bij het uitblijven van een reactie binnen die termijn als geaccepteerd geldt? Zo nee, kunt u dan bevestigen dat de acceptatietermijn in iedere Nadere Opdracht wordt vastgelegd? Kunt u daarnaast bevestigen dat bij langerlopende Nadere Opdrachten maandelijks achteraf op basis van verrichte uren kan worden gefactureerd (art. 8.2, eerste bullet), vóór acceptatie van het eindresultaat?	**POV:** Acceptatie vindt plaats nadat de opdrachtgever de opgeleverde resultaten heeft gecontroleerd op volledigheid en kwaliteit. We onderscheiden hierbij drie momenten waarop we de kwaliteit beoordelen: 1. Bij het aanleveren van de beoordeelde en geanonimiseerde documenten. 2. Bij het voorbereiden en aanleveren van de zienswijzepakketten voor derde-belanghebbenden, indien van toepassing. 3. Bij het aanleveren van het concept-Woo-besluit, indien dit onderdeel is van de Nadere Opdracht. De opdrachtgever bevestigt vervolgens aan de opdrachtnemer of de resultaten zijn geaccepteerd of geeft gemotiveerd aan welke aanpassingen nog nodig zijn. De exacte acceptatietermijn wordt per Nadere Opdracht afgestemd en vastgelegd, rekening houdend met de omvang en complexiteit van de werkzaamheden. Het uitblijven van een reactie betekent niet dat de resultaten automatisch zijn geaccepteerd. Bij langerlopende Nadere Opdrachten kunnen afspraken worden gemaakt over tussentijdse oplevering en acceptatie van deelresultaten. Op basis hiervan kan ook tussentijdse facturering plaatsvinden, zodat de opdrachtnemer niet tot de afronding van de volledige opdracht hoeft te wachten.
140	Ref.nr. 19, 35, 41: Aanlevermoment	Eis 1 van het Programma van Eisen bepaalt dat Opdrachtnemer het certificaat met Verklaring van Toepasselijkheid overlegt. Volgens §3.4.2 van het Beschrijvend document hoeft inschrijver de bewijsstukken bij inschrijving nog niet in te leveren en worden deze pas na de gunningsbeslissing binnen zeven kalenderdagen opgevraagd. In de antwoorden op de vragen 35 en 41 geeft u aan voor gelijkwaardigheid aanvullende documentatie te willen ontvangen. Kunt u bevestigen (a) dat het certificaat, de Verklaring van Toepasselijkheid en de bewijsstukken voor gelijkwaardigheid (ook die van subverwerkers) pas op uw verzoek binnen zeven kalenderdagen hoeven te worden verstrekt, conform Par 3.4.2; en (b) dat inschrijver, indien u de gelijkwaardigheid van een subverwerker op dat moment onvoldoende acht, de gelegenheid krijgt deze subverwerker te vervangen door een gecertificeerde partij, zonder dat dit leidt tot uitsluiting? Zo nee, waarom niet?	(a) Ja. De genoemde bewijsstukken hoeven niet bij inschrijving te worden ingediend. De inschrijver die voor gunning in aanmerking komt, verstrekt deze op verzoek binnen zeven kalenderdagen, zoals bepaald in paragraaf 3.4.2 van het Beschrijvend document. Dit geldt ook voor de bewijsstukken van onderaannemers en subverwerkers waarop de beveiligingseisen van toepassing zijn. De antwoorden op vragen 35 en 41 wijzigen dit aanlevermoment niet. Wel moet op de uiterste inschrijfdatum al aan de gestelde eisen worden voldaan. Het later aanleveren van bewijsstukken geeft geen extra tijd om het vereiste beveiligingsniveau te realiseren. (b) Wij kunnen niet op voorhand toezeggen dat vervanging van een subverwerker altijd mogelijk is zonder gevolgen voor de inschrijving. Als de bewijsstukken onvoldoende duidelijk zijn, beoordelen wij eerst of een toelichting of aanvulling is toegestaan. Onvoldoende bewijs betekent immers niet zonder meer dat de subverwerker niet aan de eisen voldoet. Blijkt de subverwerker niet te voldoen, dan beoordelen wij of vervanging wettelijk verplicht of toegestaan is. Daarbij maakt het verschil of inschrijver een beroep doet op de bekwaamheid van deze partij om aan de geschiktheidseisen te voldoen, of dat deze uitsluitend als subverwerker wordt ingezet. Waar de wettelijke vervangingsregeling van toepassing is, volgen wij die. Vervanging mag niet leiden tot een wezenlijke wijziging van de inschrijving. De uitzondering uit het antwoord op vraag 19 van de eerste Nota van Inlichtingen blijft gelden. Een inschrijver die daarvan gebruikmaakt, verstrekt bij inschrijving de daar bedoelde verklaring over de succesvol afgeronde externe audits en het nog te ontvangen certificaat. Het geldige certificaat moet vóór de start van de opdracht worden overgelegd, overeenkomstig de voorwaarden van dat antwoord.
141	Ref.nr. 100, 101: Opleverdatum	De antwoorden op de vragen 100 en 101 verwijzen naar de antwoorden op de vragen 47 en 81, maar beantwoorden niet of de overeengekomen opleverdatum verschuift wanneer de vertraging in de risicosfeer van Opdrachtgever ligt. Kunt u bevestigen dat, indien Opdrachtgever documenten later, onvolledig of in een andere omvang aanlevert dan in de Nadere Opdracht is vastgelegd, of benodigde input later verstrekt de overeengekomen opleverdatum ten minste evenredig opschuift Zo nee, waarom niet?	**POV:** Een vertraging die aantoonbaar door de opdrachtgever wordt veroorzaakt, wordt niet aan de opdrachtnemer toegerekend. De opleverdatum verschuift met een gelijk aantal dagen. Eventuele wensen en aanpassingen (in planning of ureninschatting) worden in onderling overleg vastgesteld en schriftelijk vastgelegd.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
142	Proces-verbaal	Kunt u bevestigen dat van de opening van de digitale kluis een proces-verbaal wordt opgemaakt, waarin ten minste de namen van de inschrijvers en het tijdstip van ontvangst van iedere inschrijving worden vermeld; en bevestigen dat dit proces-verbaal zo spoedig mogelijk na de opening via TenderNed met alle inschrijvers wordt gedeeld? Zo nee, kunt u toelichten waarom niet en op welke wijze de transparantie van de opening dan wordt geborgd?	Ja. De digitale kluis wordt na het verstrijken van de inschrijfdeadline geopend volgens het vierogenprincipe van TenderNed. Van de opening wordt een proces-verbaal verstrekt aan alle inschrijvers. Dit proces-verbaal bevat de namen van de inschrijvers, het tijdstip van kluisopening en de in TenderNed geregistreerde ontvangsttijdstippen van de inschrijvingen. Het wordt zo spoedig mogelijk na opening en controle van deze gegevens via TenderNed gedeeld. Het proces-verbaal bevat geen inhoudelijke beoordeling van de inschrijvingen en geen vertrouwelijke informatie uit de aanbiedingen.
143	NvI vragen 81 en 87	"In antwoord op vraag 81 bevestigt de aanbestedende dienst dat bij wijzigingen van een Nadere Opdracht reeds uitgevoerde werkzaamheden en aantoonbaar gemaakte uren worden vergoed. In antwoord op vraag 87 wordt daarnaast bevestigd dat niet-voorziene technische bewerkingen onder voorwaarden afzonderlijk kunnen worden vergoed. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat dit eveneens geldt voor aantoonbare, niet meer te vermijden extra softwarekosten, zoals aanvullende verwerkingslicenties, opslagcapaciteit of beveiligingsvoorzieningen, die noodzakelijk worden door een wijziging van de Nadere Opdracht? Indien deze kosten niet worden vergoed, waarom wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen extra arbeidsuren en aantoonbare extra softwarekosten die door dezelfde opdrachtwijziging ontstaan?"	**POV:** Nee, aanvullende softwarekosten komen niet automatisch voor afzonderlijke vergoeding in aanmerking. De opdracht betreft een resultaatgerichte dienstverlening, waarbij de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk is voor de benodigde software, licenties, opslagcapaciteit en beveiligingsvoorzieningen. De kosten hiervoor worden geacht onderdeel te zijn van de aangeboden tarieven. We verwachten dat de opdrachtnemer beschikt over een professioneel ingerichte en aantoonbaar goed functionerende dienstverlening. Daarbij gaan we ervan uit dat de opdrachtnemer voldoende kennis en ervaring heeft om de dienstverlening zo in te richten dat wisselende dossieromvang, complexiteit en eventuele wijzigingen in Nadere Opdrachten binnen de bestaande voorzieningen kunnen worden opgevangen. We voorzien daarom niet dat dergelijke wijzigingen normaal gesproken leiden tot aanvullende softwarekosten die afzonderlijk moeten worden vergoed. Mocht zich toch een uitzonderlijke situatie voordoen waarin aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn die buiten de reguliere dienstverlening vallen, dan moet de opdrachtnemer dit vooraf melden en onderbouwen. Alleen na voorafgaande schriftelijke instemming van de opdrachtgever kunnen hierover afzonderlijke afspraken worden gemaakt. Het onderscheid met extra arbeidsuren is dat deze direct samenhangen met de omvang van de uit te voeren werkzaamheden, terwijl de benodigde software en technische voorzieningen onderdeel zijn van de reguliere bedrijfsvoering van de opdrachtnemer.
144	NvI vraag 93	"In antwoord op vraag 93 bevestigt de aanbestedende dienst dat geen maxima gelden voor het aantal documenten, pagina's of de omvang van databestanden per Nadere Opdracht. Tegelijkertijd kunnen de kosten van professionele laksoftware afhankelijk zijn van het aantal verwerkte pagina's, het datavolume, de benodigde opslagcapaciteit of aanvullende verwerkingscapaciteit. Op vraag 92 over vergoeding van dergelijke kosten wordt uitsluitend verwezen naar vraag 91. Kan de aanbestedende dienst bevestigen of deze volumeafhankelijke softwarekosten afzonderlijk kunnen worden vergoed wanneer een Nadere Opdracht uitzonderlijk omvangrijk blijkt? Indien dit niet mogelijk is, kan de aanbestedende dienst aangeven welke concrete uitgangspunten inschrijvers moeten hanteren voor documentvolumes en softwareverbruik bij hun kostencalculatie? Hoe wordt voorkomen dat opdrachtnemer een onbeperkt volumeafhankelijk kostenrisico draagt zonder vooraf vastgestelde bovengrens of aanvullende vergoedingsregeling?"	Zie antwoord op vraag 143.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
145	NvI vragen 91 en 95	"In antwoord op vraag 95 wordt verwezen naar vraag 91, zonder inhoudelijk in te gaan op de verhouding tussen de verplichte beschikbaarheid van eigen laksoftware en het ontbreken van een minimale afnamegarantie. Professionele anonimiseringssoftware kent veelal vaste licentie-, gebruikers- en beheerkosten, ongeacht het aantal daadwerkelijk verstrekte Nadere Opdrachten. Deze kosten kunnen gedurende de gehele contractperiode doorlopen, ook wanneer opdrachtgever geen werkzaamheden verstrekt. Is de aanbestedende dienst bereid een minimale afname, een beschikbaarheidsvergoeding of een afzonderlijke vergoeding per Nadere Opdracht mogelijk te maken? Zo nee, op welke concrete wijze moeten inschrijvers deze vaste kosten terugverdienen wanneer de feitelijke opdrachtverstrekking geheel onzeker is?"	Zie antwoord op vraag 143.
146	NvI vragen 92 t/m 97	"In de eerste Nota van Inlichtingen wordt bij de vragen 92 en 94 tot en met 97, die specifiek betrekking hebben op de functionaliteiten en kosten van lak- en anonimiseringssoftware, uitsluitend verwezen naar het antwoord op vraag 91. In dat antwoord wordt slechts gesteld dat opdrachtnemer bij een zelfstandige dienstverlening over eigen professionele middelen moet beschikken. Daarmee wordt niet ingegaan op de concrete vragen over licentiekosten, vaste abonnementskosten, opslag, beveiliging, implementatie, variabele verwerkingskosten en het ontbreken van een minimale afnamegarantie. Kan de aanbestedende dienst deze vragen alsnog afzonderlijk en inhoudelijk beantwoorden? Erkent de aanbestedende dienst dat professionele lak- en anonimiseringssoftware substantiële vaste en variabele kosten met zich kan brengen, die niet zonder meer vergelijkbaar zijn met reguliere bureau- of overheadkosten? Indien de aanbestedende dienst van mening is dat deze kosten volledig voor rekening en risico van opdrachtnemer komen, verzoeken wij dit expliciet te bevestigen en toe te lichten hoe inschrijvers deze kosten op een transparante en onderling vergelijkbare wijze moeten verwerken in hun aanbieding."	Zie antwoord op vraag 143.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
147	Nvl vragen 68 en 85	"In antwoord op vraag 68 en 85 geeft u aan dat artikel 9 lid 1 AIV 2022 de aansprakelijkheidslimieten bepaalt aan de hand van de “totale waarde van de opdracht”, maar uit uw antwoord blijkt nog niet welke waarde voor iedere afzonderlijke raamovereenkomst als totale waarde van de opdracht geldt. Nu Provincie Overijssel en Gemeente Dalfsen ieder een afzonderlijke raamovereenkomst sluiten met een maximale opdrachtwaarde van respectievelijk €1.000.000 en €400.000, verzoeken wij u expliciet te bevestigen dat voor toepassing van artikel 9 lid 1 AIV 2022 per afzonderlijke raamovereenkomst uitsluitend de maximale waarde van die betreffende raamovereenkomst bepalend is. Dit zou betekenen dat voor de raamovereenkomst met Provincie Overijssel artikel 9 lid 1 sub e geldt en voor de raamovereenkomst met Gemeente Dalfsen artikel 9 lid 1 sub d. Kunt u dit bevestigen?"	Deze vraag vergt nadere afstemming over de grondslag en omvang van de aansprakelijkheid per Raamovereenkomst. De aanbestedende diensten publiceren het inhoudelijke antwoord uiterlijk op 5 november 2026 als aanvulling op deze tweede Nota van Inlichtingen via TenderNed. Eventuele aanpassingen worden verwerkt in de gelijktijdig te publiceren aangepaste Raamovereenkomst. De aanvulling en de aangepaste stukken worden voor alle potentiële inschrijvers beschikbaar gesteld.
148	Nvl vragen 74-76 en 120	"In antwoorden 74-76 is verduidelijkt hoe de juridische kwaliteit inhoudelijk wordt beoordeeld, maar zijn geen meetbare KPI’s of grenswaarden vastgesteld. Tegelijk verplicht eis 66 van het Programma van Eisen Opdrachtnemer periodiek inzicht te geven in KPI’s. Kunt u aangeven welke KPI’s Opdrachtgever onder eis 66 minimaal verwacht en welke daarvan worden gebruikt om te bepalen of sprake is van structurele tekortkomingen in kwaliteit of continuïteit, zoals genoemd in antwoord 120 over de inzet van de wachtkamerovereenkomst?"	Zie antwoord op vraag 138.
149	Nvl vraag 47 en 101	Kunt u bevestigen dat Opdrachtnemer niet toerekenbaar tekortschiet in zijn verplichting tot tijdige oplevering voor zover overschrijding van de overeengekomen planning aantoonbaar wordt veroorzaakt door niet-tijdige, onvolledige of gewijzigde informatie, instructies, besluitvorming of andere afhankelijkheden aan de zijde van Opdrachtgever, mits Opdrachtnemer deze afhankelijkheid en de gevolgen daarvan tijdig heeft gemeld?	Zie antwoord op vraag 141.
150	Nvl vraag 77	"Uit uw antwoord op vraag 77 begrijpen wij dat ook toepassing van de contractueel overeengekomen CBS-index overeenkomstig artikel 7.3 en 7.5 onderworpen blijft aan toestemming van Opdrachtgever. Kunt u aangeven op welke objectieve gronden Opdrachtgever toepassing van de volgens artikel 7.5 berekende indexatie kan weigeren? Bent u bereid artikel 7.4 zo te verduidelijken dat toestemming uitsluitend ziet op de controle van de juiste toepassing en berekening van de overeengekomen CBS-index en niet op de vraag óf de contractueel overeengekomen indexatie mag worden toegepast?"	Ja. De toestemming in artikel 7.4 ziet op de controle of de voorgestelde indexatie voldoet aan de overeengekomen voorwaarden, waaronder het indieningsmoment, de toepasselijke CBS-reeks, de peildatum, de berekening en de ingangsdatum. Een tijdig en correct onderbouwd voorstel dat aan deze voorwaarden voldoet, wordt niet geweigerd op grond van uitsluitend budgettaire of beleidsmatige overwegingen van Opdrachtgever. Bij een onjuiste of onvoldoende onderbouwde berekening wordt gemotiveerd aangegeven welke correctie of aanvulling nodig is.
151	Nvl vragen 78 en 116	"Uit uw antwoord op vraag 78 begrijpen wij dat geen algemene vaste acceptatietermijn geldt, terwijl artikel 8.2 en 8.3 van de Raamovereenkomst facturering en betaling koppelen aan goedkeuring/acceptatie. Hierdoor kan de start van de betalingstermijn afhankelijk worden van het moment waarop Opdrachtgever de prestatie beoordeelt. Bent u bereid te bepalen dat Opdrachtgever een opgeleverd resultaat binnen een vooraf per Nadere Opdracht overeengekomen redelijke termijn accepteert of gemotiveerd afkeurt, en dat het ontbreken van tijdige beoordeling door Opdrachtgever niet leidt tot opschorting van de betaling van aantoonbaar verrichte en niet-betwiste werkzaamheden?"	Zie antwoord op vraag 139.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
152	Nav Nvl vragen 39, 70 en 81	"In antwoord op vraag 39 geeft u aan dat de 10%-grens geen afzonderlijke uitzondering bevat voor scopewijzigingen of omstandigheden buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer. In antwoord op vraag 81 geeft u tegelijkertijd aan dat bij wijziging van de omvang wordt afgestemd wat dit betekent voor resterende werkzaamheden, planning en kosten. Daarnaast kwalificeert artikel 3 AIV 2022 bepaalde verzwaringen of uitbreidingen als meerwerk. Kunt u bevestigen dat wanneer na opdrachtverstrekking aantoonbaar sprake is van een gewijzigde of verzwaarde scope die niet aan Opdrachtnemer kan worden toegerekend, partijen vóór uitvoering van de extra werkzaamheden een aangepaste ureninschatting, planning en kosten overeenkomen, en dat de oorspronkelijke 10%-grens vervolgens wordt toegepast op deze aangepaste, schriftelijk goedgekeurde ureninschatting?"	**POV:** Ja, wanneer na opdrachtverstrekking sprake is van een aantoonbare wijziging of uitbreiding van de overeengekomen werkzaamheden, kunnen opdrachtgever en opdrachtnemer vooraf afspraken maken over een aangepaste ureninschatting, planning en kosten. We benadrukken daarbij dat de oorspronkelijke ureninschatting wordt gemaakt nadat de documenten zijn aangeleverd en de omvang van het dossier, waaronder het aantal documenten en pagina's, is vastgesteld. We verwachten dat de opdrachtnemer voldoende kennis en ervaring heeft om op basis hiervan een realistische inschatting te maken van de benodigde werkzaamheden. Na schriftelijke goedkeuring van de gewijzigde opdracht wordt de 10%-grens toegepast op de daarbij overeengekomen aangepaste ureninschatting. Een onderschatting van werkzaamheden die al tot de oorspronkelijke opdracht behoorden, geldt op zichzelf niet als een scopewijziging.
153	Nvl 1 21-10-2026 - vraag 51	Naar aanleiding van antwoord 51: kan Aanbestedende dienst toelichten op welk moment en op basis van welke informatie voorafgaande toestemming voor het gebruik van AI-ondersteunde tooling kan worden verkregen? Kan een dergelijke toestemming worden verleend voor een vooraf beschreven toepassing en werkwijze voor de dienstverlening als geheel, of vindt beoordeling hiervan uitsluitend per Nadere Opdracht plaats?	**POV:** Voorafgaande toestemming voor het gebruik van AI-ondersteunde tooling kan worden aangevraagd voordat de betreffende functionaliteit voor de uitvoering van de dienstverlening wordt ingezet. De Opdrachtnemer dient hiervoor inzicht te geven in de gebruikte toepassing, de functionaliteiten en het doel waarvoor deze worden ingezet. Daarnaast verwachten we een toelichting op de verwerking en beveiliging van gegevens, eventuele betrokken derden, de wijze waarop menselijke controle plaatsvindt en de maatregelen om risico's voor privacy en informatiebeveiliging te beperken. Toestemming kan worden verleend voor een vooraf beschreven toepassing en werkwijze binnen de dienstverlening als geheel. Het is dus niet noodzakelijk om voor iedere Nadere Opdracht opnieuw toestemming te vragen, zolang het gebruik binnen de eerder goedgekeurde toepassing en voorwaarden blijft. Wanneer de toepassing, werkwijze of gegevensverwerking wezenlijk verandert, of wanneer een Nadere Opdracht specifieke risico's met zich meebrengt, kan een aanvullende beoordeling en toestemming nodig zijn. Toestemming wordt uitsluitend vooraf en schriftelijk verleend. De opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor de zorgvuldige uitvoering, menselijke controle en naleving van de gestelde eisen voor informatiebeveiliging en privacy.
154	Nvl 1 21-10-2026 - vraag 51	Naar aanleiding van antwoord 51 begrijpen wij dat de inzet van AI-ondersteunde tooling op zichzelf geen afzonderlijk beoordelingsaspect vormt, maar dat de voorgestelde werkwijze en de onderbouwing van de productiviteit wel worden beoordeeld binnen K1. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat aantoonbare effecten van technologische ondersteuning, bijvoorbeeld op kwaliteit, kwaliteitsborging, productiviteit en beheersing van grote documentvolumes, binnen K1 mogen worden meegenomen als onderdeel van de onderbouwing van de voorgestelde werkwijze, ook wanneer de technologie zelf geen afzonderlijk beoordelingsaspect vormt?	**POV:** Inschrijvers mogen binnen K1 toelichten hoe de inzet van technologische ondersteuning bijdraagt aan de kwaliteit, kwaliteitsborging, productiviteit en het efficiënt verwerken van grote documentvolumes. Daarbij beoordelen we niet de technologie op zichzelf, maar de voorgestelde werkwijze en de mate waarin deze aantoonbaar bijdraagt aan een zorgvuldige, betrouwbare en efficiënte uitvoering van de dienstverlening. We verwachten dat inschrijvers hun aannames over productiviteit en kwaliteit realistisch onderbouwen en duidelijk maken hoe de controle op de resultaten is georganiseerd. Inschrijvers dienen hierbij rekening te houden met het antwoord op vraag 49 uit Nota van Inlichtingen 1. Daarin is verduidelijkt dat voor reguliere technische functionaliteiten, zoals OCR, zoekfuncties en regelgebaseerde patroonherkenning, geen afzonderlijke toestemming nodig is. Voor AI-toepassingen of andere geavanceerde algoritmische hulpmiddelen die inhoudelijke beoordelingen of aanbevelingen doen, is voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever vereist.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
155	Mogelijkheid vervolgvragen	Volgens Par 2.1 sub 19 van het Beschrijvend document wordt na de Nota('s) van Inlichtingen verondersteld dat alle informatie helder en eenduidig is, en kunnen inschrijvers na de sluitingsdatum geen bezwaar meer maken tegen onduidelijkheden, onvolkomenheden, tegenstrijdigheden of disproportionaliteit (vervaltermijn). Met de tweede Nota van Inlichtingen worden, naast de antwoorden op de vragen uit de tweede vragenronde, ook nog aangepaste en nieuwe documenten gepubliceerd, waaronder de aangepaste concept-Raamovereenkomst, de Verwerkersovereenkomst voor Gemeente Dalfsen (vraag 17), het aangepaste Programma van Eisen (vraag 54) en de definitieve Bijlage III (vraag 56). Inschrijvers kunnen deze antwoorden en documenten pas na publicatie beoordelen. Kunt u bevestigen dat inschrijvers na publicatie van Nvl 2 gedurende een redelijke termijn (bijvoorbeeld vijf werkdagen) vervolgvragen kunnen stellen die uitsluitend betrekking hebben op de antwoorden en documenten uit Nvl 2, en dat deze vragen tijdig vóór de sluitingsdatum worden beantwoord in een aanvullende Nota van Inlichtingen? Bent u bereid de sluitingsdatum zo nodig te verschuiven, zodat tussen de publicatie van de laatste Nota van Inlichtingen en de sluitingsdatum ten minste tien kalenderdagen liggen? Zo nee, waarom niet, en hoe borgt u dan dat inschrijvers onduidelijkheden die pas uit Nvl 2 voortvloeien tijdig kunnen melden, zoals §2.1 sub 19 van hen verwacht?	Er wordt geen algemene derde vragenronde opengesteld. Inschrijvers kunnen uitsluitend gerichte vervolgvragen stellen over nieuwe of gewijzigde informatie in deze tweede Nota van Inlichtingen en de op 5 november 2026 gepubliceerde aanvullende antwoorden en documenten. Deze vragen kunnen uiterlijk op 10 november 2026 om 12.00 uur via TenderNed worden ingediend. Vermeld het betreffende antwoordnummer of de bepaling en geef aan welke onduidelijkheid resteert. Eerder afdoende beantwoorde vragen worden niet opnieuw behandeld, tenzij de nieuwe informatie daarvoor aanleiding geeft. De antwoorden worden op 12 november 2026 voor alle potentiële inschrijvers gepubliceerd. De uiterste inschrijfdatum wordt verplaatst naar 23 november 2026 om 12.00 uur. De beoogde datum voor definitieve gunning wordt 23 december 2026.
156	Vervolgvraag bij het antwoord op vraag 1	U geeft aan dat verzoeken over gevoelige onderwerpen door de Provincie zelf zullen worden behandeld. In paragraaf 1.3 van het Beschrijvend document schrijft u echter dat de opdracht mogelijk betrekking heeft op bestuurlijk gevoelige dossiers. Dat lijkt tegenstrijd te zijn met elkaar. Kunt u dit verduidelijken?	**POV:** De provincie verwacht Woo-verzoeken over bestuurlijk gevoelige onderwerpen in beginsel zelf te behandelen. Dit betekent echter niet dat dergelijke dossiers per definitie buiten de scope van de opdracht vallen. Per Woo-verzoek beoordelen we welke werkzaamheden we zelf uitvoeren en waarvoor we ondersteuning van de opdrachtnemer willen inzetten. Ook bij bestuurlijk gevoelige dossiers kan bijvoorbeeld ondersteuning worden gevraagd bij het beoordelen en anonimiseren van documenten. De bestuurlijke gevoeligheid en de benodigde kennis van de context kunnen aanleiding zijn om bepaalde werkzaamheden zelf uit te voeren of om hierover intensiever af te stemmen met de Opdrachtnemer en meer instructies en input mee te geven.
157	Vervolgvraag bij het antwoord op vraag 1:	U geeft aan dat verzoeken over gevoelige onderwerpen door de Provincie zelf zullen worden behandeld. De aanbestedingsstukken bevatten geen definitie van ‘gevoelige onderwerpen’. Kunt u verduidelijken welke onderwerpen u als ‘gevoelig’ kwalificeert? Zo niet, kunt u toelichten waarom niet?	**POV:** Er is geen vaste lijst van onderwerpen die we als gevoelig kwalificeren. Of een Woo-verzoek gevoelig is, hangt niet alleen af van het onderwerp, maar ook van de inhoud, de bestuurlijke en maatschappelijke context en de fase waarin een dossier zich bevindt. Denk bijvoorbeeld aan dossiers over grote ruimtelijke projecten of onderwerpen die politiek of maatschappelijk sterk in de belangstelling staan. Ook kunnen documenten informatie bevatten waarvan openbaarmaking gevolgen heeft voor de belangen van de provincie of derden. De gevoeligheid kan bovendien in de loop van de tijd veranderen. Informatie die tijdens een lopende onderhandeling gevoelig is, hoeft dat na afronding daarvan niet meer te zijn.
158	Vervolgvraag bij het antwoord op vraag 30	U geeft aan dat tekst in afbeeldingen, zoals tekstlabels in een processchema, niet inhoudelijk worden beoordeeld. Kunt u toelichten waarom niet? Zeker als het om bijvoorbeeld de beschrijving van procedures gaat, kunnen inschrijvers dit veelal goed inzichtelijk maken door processchema’s. Het is gegadigde niet duidelijk waarom dit dan niet mee zou worden genomen in de beoordeling als wel gewoon binnen het maximaal aantal toegestane aantal pagina’s wordt gebleven met de inschrijving.	**POV:** De bepaling dat tekst in afbeeldingen niet inhoudelijk wordt beoordeeld, is bedoeld om te voorkomen dat de maximale omvang van de inschrijving wordt omzeild door grote hoeveelheden tekst als afbeelding op te nemen. We verduidelijken daarom dat functionele visualisaties, zoals processchema's, wel worden meegenomen in de beoordeling. Dit geldt ook voor de tekstlabels en korte toelichtingen die nodig zijn om deze schema's te begrijpen, mits deze goed leesbaar zijn en binnen het maximaal toegestane aantal pagina's vallen. Afbeeldingen die voornamelijk bestaan uit doorlopende tekst en daarmee reguliere tekst vervangen, worden niet inhoudelijk beoordeeld.
159	Vervolgvraag bij het antwoord op vraag 39	U geeft aan dat paragraaf 1.2 geen afzonderlijke uitzondering bevat voor scopewijzigingen of omstandigheden buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer. Nee dat klopt, daar was vraag 39 juist op gericht om die leemte ingevuld te krijgen. Gegadigde verzoekt u daarom alsnog om naar deze vraag te kijken en deze te beantwoorden.	**POV:** Zie antwoord op vraag 152.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
160	Vervolgvraag bij het antwoord op vraag 127	U geeft aan bij deze eis (PvE Eis 5), maar ook bij enkele andere antwoorden die zien op eisen uit het PvE dat deze moeten worden 'meegenomen' in de beantwoording. Kunt u verduidelijken wat u daarmee bedoelt? Nergens in het PvE staat namelijk dat bepaalde eisen specifiek in de inschrijving moeten worden uitgewerkt. Als dat wel zo is, dan verzoekt gegadigde u expliciet aan te geven ten aanzien van welke eisen dat verlangd wordt van inschrijvers.	Met de formulering "meenemen in de beantwoording" is niet bedoeld een aanvullende, niet elders beschreven indieningsplicht te creëren. Inschrijver verstrekt bij inschrijving de expliciet voorgeschreven documenten, verklaringen en uitwerkingen van de gunningscriteria. Een afzonderlijke inhoudelijke toelichting per PvE-eis is alleen vereist waar de aanbestedingsstukken dat uitdrukkelijk voorschrijven.
161	1. ISO-certificering en gelijkwaardige bewijsvoering	Eis 1 De eis vermeldt enerzijds ISO 27001 "of vergelijkbaar" en verlangt anderzijds overlegging van een certificaat met Verklaring van Toepasselijkheid. Accepteert u ook een andere wijze van aantonen van een gelijkwaardig beveiligingsniveau dan een ISO 27001-certificaat, bijvoorbeeld door een combinatie van beveiligingsbeleid, geïmplementeerde beheersmaatregelen en beschikbare onafhankelijke beoordelingen? Zo ja, welke bewijsstukken en beoordelingscriteria gelden daarvoor en welke eisen stelt u aan de onafhankelijkheid en frequentie van de beoordelingen? Kunt u tevens aangeven welke normversie en certificeringsscope worden verlangd?	Om gelijkwaardigheid te kunnen beoordelen, ontvangen wij graag aanvullende, verifieerbare documentatie, zoals een onafhankelijk assurance- of auditrapport (bijv. ISAE 3000 / SOC2), de scope van het ISMS, de actuele Verklaring van Toepasselijkheid, recente auditbevindingen en andere bewijsstukken waaruit blijkt dat de relevante beheersmaatregelen aantoonbaar zijn ingericht, werkzaam zijn en aansluiten op de voorliggende opdracht.
162	2. Moment van voldoen en gevolgen van afwijkingen - Alle eisen	Kunt u aangeven welke eisen gelden als minimumeis bij inschrijving en aan welke eisen pas bij aanvang van de dienstverlening moet worden voldaan? Welke bewijsstukken moeten bij inschrijving worden verstrekt? Is het mogelijk om voor specifieke eisen een gemotiveerde gelijkwaardige invulling of een implementatietermijn voor te stellen, zonder dat dit tot terzijdelegging van de inschrijving leidt?	Met het indienen van een ondertekend Programma van Eisen verklaart Inschrijver zich akkoord met de daarin gestelde eisen. Aan de geschiktheidseisen moet op de uiterste inschrijfdatum worden voldaan, tenzij bij de betreffende eis een ander moment is genoemd. Zo moet het ISO/IEC 27001-certificaat of het gelijkwaardige beveiligingssysteem op de uiterste inschrijfdatum voldoen aan paragraaf 3.4.2. De verzekeringsdekking uit paragraaf 3.3.1 hoeft uiterlijk bij ingang van de Raamovereenkomst aanwezig te zijn. Eisen die betrekking hebben op de uitvoering gelden vanaf het moment waarop de betreffende werkzaamheden plaatsvinden, tenzij bij de eis anders is bepaald. De benodigde beveiligingsmaatregelen moeten zijn ingericht voordat informatie van Opdrachtgever wordt verwerkt. Voor de stukken die bij inschrijving moeten worden ingediend, verwijzen wij naar paragraaf 3.6 van het Beschrijvend document. Een afzonderlijke toelichting of bewijsstuk per PvE-eis is alleen nodig als dit uitdrukkelijk wordt gevraagd. Voor de beveiligingsbewijzen geldt het aanlevermoment zoals toegelicht bij vraag 140. Een gelijkwaardige invulling is mogelijk waar de aanbestedingsstukken of de wet dit toelaten. Inschrijver moet de gelijkwaardigheid kunnen aantonen. Dit biedt geen ruimte om de eis zelf los te laten.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
163	3. AVG-rolverdeling en toepasselijkheid verwerkersovereenkomst - Eisen 45, 48, 50 en 51	Eis 50 biedt ruimte voor een gemotiveerd afwijkende visie op de AVG-rolverdeling, terwijl eis 51 onvoorwaardelijke instemming met de verwerkersovereenkomst lijkt te verlangen. Voor de advocatuurlijke dienstverlening gaat AKD uit van de positie van zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke, gelet op haar onafhankelijke beroepsuitoefening en eigen professionele verplichtingen. Kunt u bevestigen dat deze rolverdeling wordt aanvaard en dat de verwerkersovereenkomst voor die dienstverlening niet van toepassing is, zonder dat dit als een afwijking van een minimumeis wordt aangemerkt? Indien binnen de opdracht daarnaast afzonderlijke verwerkingen worden voorzien waarvoor opdrachtnemer wel als verwerker moet optreden, kunt u deze concreet benoemen?	De aanbestedende dienst volgt het door de inschrijver voorgestelde uitgangspunt niet. Voor de uitvoering van de onderhavige opdracht kwalificeert de Provincie Overijssel als verwerkingsverantwoordelijke en de opdrachtnemer als verwerker in de zin van artikel 4 AVG. De provincie bepaalt het doel en de essentiële middelen van de verwerking van persoonsgegevens. Het doel van deze verwerking vloeit rechtstreeks voort uit haar wettelijke taak bij de behandeling van verzoeken op grond van de Wet open overheid. De werkzaamheden van de opdrachtnemer worden verricht ten behoeve van de provincie en binnen de door haar vastgestelde kaders. De opdrachtnemer verwerkt persoonsgegevens in opdracht van de provincie en overeenkomstig haar instructies, zonder zelfstandig het doel van de verwerking vast te stellen. Voor zover de opdrachtnemer documenten beoordeelt of ondersteuning biedt bij het identificeren van informatie waarop mogelijk een uitzonderingsgrond van toepassing is, blijft de uiteindelijke besluitvorming over openbaarmaking voorbehouden aan de provincie. Gelet op het voorgaande kwalificeert de opdrachtnemer voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze opdracht als verwerker. De verwerkersovereenkomst is derhalve van toepassing. De uitzondering uit het antwoord op vraag 19 van de eerste Nota van Inlichtingen blijft gelden. Een inschrijver die daarvan gebruikmaakt, verstrekt bij inschrijving de daar bedoelde verklaring over de succesvol afgeronde externe audits en het nog te ontvangen certificaat. Het geldige certificaat moet vóór de start van de opdracht worden overgelegd, overeenkomstig de voorwaarden van dat antwoord. Een inschrijver kan niet eenzijdig een afwijkende implementatietermijn of een voorbehoud aan zijn inschrijving verbinden. Een afwijkend moment van voldoen is alleen toegestaan waar dit uitdrukkelijk in de aanbestedingsstukken of de Nota's van Inlichtingen is vermeld.
164	4. Informatie over ingeschakelde partijen - Eisen 4, 5, 23 en 52	Kunt u verduidelijken welke informatie over ingeschakelde leveranciers en andere derde partijen moet worden verstrekt wanneer opdrachtnemer voor de advocatuurlijke dienstverlening als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke optreedt? Accepteert u in dat geval, in plaats van een uitputtende lijst van individuele partijen en technische voorzieningen, een beschrijving van relevante categorieën leveranciers, verwerkingslocaties en beveiligingswaarborgen, zo nodig aangevuld met vertrouwelijke informatieverstrekking voor specifiek gemotiveerde gevallen? Kunt u bevestigen dat een dergelijke invulling niet tot terzijdelegging van de inschrijving leidt?	De aanbestedende dienst volgt het in de vraag veronderstelde uitgangspunt niet. Zoals reeds aangegeven kwalificeert de opdrachtnemer voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze opdracht als verwerker en niet als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke.
165	5. Precieze reikwijdte van verwerking binnen de EER - Eis 52	Kunt u verduidelijken of de eis van verwerking binnen de EER uitsluitend betrekking heeft op opslag van persoonsgegevens, of tevens op back-ups, logging, telemetrie, beheer en toegang op afstand door supportmedewerkers? Is iedere verwerking van of toegang tot persoonsgegevens van buiten de EER uitgesloten, of zijn onder nader te bepalen voorwaarden uitzonderingen toegestaan?	Onder verwerking binnen de EER verstaat de aanbestedende dienst niet uitsluitend de opslag van persoonsgegevens, maar alle persoonsgegevensverwerkingen die binnen het kader van de verwerkersrelatie vallen. Doorgifte van deze persoonsgegevens in de zin van hoofdstuk 5 AVG is daarmee uitgesloten. Of daarvan sprake is bij logging, telemetrie, beheer of support hangt af van de concrete inrichting van de dienstverlening. Voor zover dergelijke processen persoonsgegevens bevatten of toegang geven tot persoonsgegevens die binnen het kader van de opdracht worden verwerkt, dienen ook deze binnen de EER plaats te vinden. Voor zover uitsluitend technische gegevens worden verwerkt en geen sprake is van verwerking van persoonsgegevens, valt dit niet onder deze eis.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
166	6. Verwijdering van dossierinformatie en bewaartermijnen - Eisen 22 en 46	Op welke bezwaartermijn ziet eis 46 en wat wordt verstaan onder “dossierinformatie”? Kunt u bevestigen dat de verwijderingsplicht niet geldt voor zover bewaring noodzakelijk is vanwege op opdrachtnemer toepasselijke wettelijke of beroepsrechtelijke verplichtingen, of voor de onderbouwing, uitoefening of verdediging van rechtsaanspraken? Accepteert u dat dergelijke informatie uitsluitend voor die doeleinden en met beperkte toegang wordt bewaard? Mag verwijdering uit back-ups plaatsvinden volgens een vastgelegde uitfaseringscyclus, mits de informatie niet meer regulier toegankelijk is en bij eventueel herstel opnieuw onder de verwijderingsmaatregelen valt?	Met de in eis 46 genoemde bezwaartermijn wordt gedoeld op de termijn waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen het besluit op het betreffende Woo-verzoek. Onder "dossierinformatie" verstaan wij alle informatie en documenten die door opdrachtgever aan opdrachtnemer zijn verstrekt of door opdrachtnemer zijn verwerkt ten behoeve van de uitvoering van de opdracht met betrekking tot het betreffende Woo-verzoek. De verwijderingsverplichting geldt niet voor zover bewaring noodzakelijk is ter voldoening aan een op opdrachtnemer rustende wettelijke verplichting of voor de onderbouwing, uitoefening of verdediging van rechtsaanspraken. In dergelijke gevallen dient de informatie uitsluitend voor die doeleinden te worden bewaard en dient de toegang daartoe te worden beperkt. Wij kunnen ermee instemmen dat verwijdering uit back-ups plaatsvindt volgens een vastgelegde uitfaseringscyclus, mits de informatie niet meer regulier toegankelijk is en bij een eventueel herstel opnieuw onder de verwijderingsverplichting valt.
167	7. Begrenzing van het auditrecht - Eis 3	Bent u bereid het auditrecht zo te begrenzen dat audits uitsluitend betrekking hebben op de voor deze opdracht relevante processen en systemen en geen toegang geven tot dossiers van andere cliënten of informatie die onder het beroepsgeheim valt? Kan daarbij primair gebruik worden gemaakt van beschikbare onafhankelijke rapportages en andere passende bewijsstukken? Wilt u tevens voorzien in afspraken over aankondigingstermijnen, onafhankelijkheid en geheimhouding van de auditor, kostenverdeling en beperking van verstoring van de dienstverlening?	Audits hebben enkel betrekking op de voor de opdracht relevante processen en systemen. Bij de beoordeling of een audit aangewezen is, kunnen onder meer de aard en risico’s van de opdracht, eventuele incidenten of signalen van non-compliance, materiële wijzigingen in de dienstverlening of leverancierskеten, en de beschikbaarheid van bestaande audit- of assurance-informatie worden betrokken. Behoudens spoedeisende of bijzondere omstandigheden wordt een audit in overleg met opdrachtnemer ingepland. De kosten van deze controle worden gedragen door Opdrachtgever, tenzij de auditor een of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard bij opdrachtnemer constateert die ten nadele zijn van Opdrachtgever. Voor wat betreft onafhankelijkheid, geheimhouding en beperking van de verstoring van dienstverlening is Opdrachtgever bereid nadere afspraken te maken.
168	8. Incidentmeldingen: termijn, aanleiding en inhoud - Eisen 6 tot en met 9 en 47	Kunt u bevestigen dat de meldplicht uitsluitend ziet op beveiligingsincidenten en datalekken die informatie van opdrachtgever of de overeengekomen dienstverlening raken? Bent u bereid de maximale meldtermijn te wijzigen naar 48 uur na bekendwording, met behoud van de verplichting om onverwijld te melden? Kunt u daarnaast bevestigen dat een eerste melding de op dat moment beschikbare informatie mag bevatten, gevolgd door aanvullingen zodra meer informatie bekend is, en verduidelijken welk moment de meldtermijn doet aanvangen, gelet op het verschil tussen “vaststelling” in eis 9 en “ontdekking” in eis 47?	De aanbestedende dienst bevestigt dat de meldplicht ziet op beveiligingsincidenten bij inschrijver of diens keten, waaronder datalekken, die informatie van opdrachtgever of de overeengekomen dienstverlening raken of kunnen raken. De aanbestedende dienst wijzigt de maximale meldtermijn niet naar 48 uur. Opdrachtgever moet als entiteit onder de Cyberbeveiligingswet een vroegtijdige waarschuwing onverwijld en uiterlijk binnen 24 uur na kennisname van een significant incident kunnen doen. Een eerste melding mag de op dat moment beschikbare informatie bevatten, mits deze tijdig wordt gedaan en daarna onverwijld wordt aangevuld zodra meer informatie beschikbaar wordt. Voor de aanvang van de meldtermijn geldt dat deze start zodra de opdrachtnemer een meldingsrelevant incident ontdekt. Volledige oorzaakanalyse of impactbepaling is daarvoor niet vereist.
169	9. Afscherming van dossiers en toegang door ondersteunende functies - Eisen 33, 34 en 49	Bedoelt eis 49 dat uitsluitend medewerkers die inhoudelijk aan een dossier werken toegang mogen hebben, of is daarnaast noodzakelijke en gecontroleerde toegang toegestaan voor geautoriseerde ondersteunende functies, zoals IT-beheer, compliance, vervanging en incidentafhandeling? Kunt u bevestigen dat een risicogebaseerd autorisatiemodel op basis van need-to-know en least privilege wordt aanvaard en aangeven welke aantoonbare dossierafscherming en bewijsvoering u daarbij verlangt?	De aanbestedende dienst aanvaardt een risicogebaseerd autorisatiemodel dat is ingericht volgens de principes van need-to-know en least privilege. Daarbij geldt dat uitsluitend geautoriseerde personen toegang mogen hebben tot persoonsgegevens en dossiers voor zover dit noodzakelijk is voor hun werkzaamheden. Van opdrachtnemer wordt verwacht dat passende technische en organisatorische maatregelen zijn getroffen om ongeautoriseerde toegang te voorkomen.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
170	10. Reikwijdte beveiligingseisen en verantwoordelijkheid voor systemen - Eisen 4, 5, 23 tot en met 44	Kunt u bevestigen dat de beveiligingseisen uitsluitend betrekking hebben op de organisatieonderdelen, medewerkers, systemen en leveranciers die relevant zijn voor de uitvoering en beveiliging van deze opdracht? Wordt gewerkt in een omgeving van opdrachtgever of opdrachtnemer en hoe zijn de technische verantwoordelijkheden in het eerste geval verdeeld? Accepteert u dat de naleving door standaard cloud- en softwareleveranciers wordt onderbouwd met passende certificeringen en onafhankelijke assurancerapporten, in plaats van het onverkort doorleggen van alle eisen uit deze vragenlijst?	POV: De aanbestende dienst bevestigd dat de informatiebeveiligingseisen uitsluitend betrekking hebben op de organisatieonderdelen, medewerkers, systemen en leveranciers van opdrachtnemer die relevant zijn voor de uitvoering en beveiliging van deze opdracht. Dit omvat ook de relevante ketenpartijen voor zover zij betrokken zijn bij de verwerking, opslag, uitwisseling of beveiliging van informatie van opdrachtgever. Uitgangspunt is dat opdrachtnemer de dienstverlening in de eigen omgeving uitvoert. Opdrachtnemer is daarom verantwoordelijk voor de beveiliging van de eigen omgeving en de voor deze opdracht ingezette voorzieningen, systemen en leveranciers, en voor de naleving van de voor deze opdracht geldende beveiligingseisen. De aanbestedende dienst accepteert dat naleving door standaard cloud- en softwareleveranciers wordt onderbouwd met passende certificeringen en onafhankelijke assurancerapporten, mits deze actueel en relevant zijn voor de opdracht, voldoende inzicht geven in de getroffen beveiligingsmaatregelen en aantonen dat de leverancier voldoet aan de toepasselijke beveiligingseisen. Het onverkort doorleggen van alle eisen uit deze vragenlijst is dan niet zonder meer vereist. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan om aanvullende toelichting of aanvullende maatregelen worden gevraagd. Deze wijze van onderbouwing laat de verplichting onverlet om de toepasselijke gegevensbeschermingsverplichtingen contractueel aan subverwerkers op te leggen.
171	11. Classificatie en encryptie “in verwerking” - Eisen 27 en 28	Kunt u aangeven welke gegevensclassificaties voor deze opdracht gelden, wat onder de classificatie “midden of hoger” wordt verstaan en welke concrete minimale cryptografische maatregelen worden verlangd? Bedoelt u met bescherming “in verwerking” versleuteling tijdens actieve verwerking in het werkgeheugen, of wordt ook verwerking in een afdoende beveiligde omgeving met passende toegangsbeveiliging en versleuteling tijdens transport en opslag aanvaard?	De gegevensclassificatie binnen deze opdracht wordt bepaald door de aard van de verwerkte gegevens. Met midden of hoger worden in ieder geval niet-openbare en/of vertrouwelijke gegevens bedoeld, waaronder bijvoorbeeld (bijzondere) persoonsgegevens en vertrouwelijke dossiers. Voor deze gegevens is passende cryptografische bescherming vereist. De aanbestedende dienst verlangt minimaal versleuteling van gegevens tijdens transport en opslag met passend sleutelbeheer. De toegepaste cryptografie moet aansluiten op actuele standaarden, protocollen en algoritmen gedurende de looptijd actueel blijven. Met bescherming van gegevens in verwerking wordt niet beoogd dat in alle gevallen versleuteling van actief werkgeheugen verplicht is. Verwerking in een afdoende beveiligde omgeving wordt in beginsel aanvaard, mits passende toegangsbeveiliging en versleuteling tijdens transport en opslag zijn ingericht. Indien het risicoprofiel daartoe aanleiding geeft, kunnen aanvullende maatregelen vereist zijn.
172	12. Delen van incidentanalyses Eisen 10 en 11	Wie worden bedoeld met “relevante partners” en welke informatie moet met hen worden gedeeld? Accepteert u dat, waar relevant voor opdrachtgever, wordt volstaan met een zakelijke samenvatting van bevindingen en verbetermaatregelen in plaats van volledige interne incidentanalyses, met bescherming van het beroepsgeheim, persoonsgegevens, beveiligingsgevoelige informatie en informatie over andere cliënten?	Met relevante partners worden partijen bedoeld aan wie informatie redelijkerwijs moet worden verstrekt om het incident te beperken, herhaling te voorkomen of passende maatregelen te treffen. Alleen de daarvoor relevante informatie dient te worden gedeeld. Voor opdrachtgever betekent dit in beginsel dat een zakelijke samenvatting van de aard van het incident, de impact voor de opdracht, de oorzaak op hoofdlijnen en de getroffen of voorgenomen verbetermaatregelen. Indien de aard of de ernst van het incident daartoe aanleiding geeft kan de opdrachtgever onderbouwd verzoeken om nadere informatie.
173	13. Wijzigingen in voorzieningen en leveranciers - Eisen 5, 20, 23 en 24	Welke wijzigingen moeten vooraf worden gemeld, welke meldingstermijn geldt en is uitsluitend kennisgeving of ook voorafgaande toestemming vereist? Kunt u bevestigen dat reguliere technische wijzigingen zonder materieel effect op de beveiliging of verwerkingslocatie niet afzonderlijk hoeven te worden gemeld? Hoe worden eventuele nieuwe of aangescherpte beveiligingseisen gedurende de overeenkomst overeengekomen, inclusief de gevolgen voor uitvoeringstermijnen en kosten?	POV: Er worden enkel wijzigingen bedoeld die een materieel effect kunnen hebben op de informatiebeveiliging of op de locatie van de verwerking, waaronder relevante wijzigingen in derde partijen, hosting/cloudvoorzieningen of de technische inrichting. Deze worden tijdig voorafgaand aan implementatie gemeld. Er geldt geen vast termijn, Bij spoedeisende omstandigheden vindt melding overwijld plaats. De bepaling regelt in beginsel een kennisgevingsplicht en geen algemeen voorafgaand toestemmingsvereiste. Reguliere technische wijzigingen zonder materieel effect op de beveiliging of verwerkingslocatie hoeven niet afzonderlijk te worden gemeld. Nieuwe of aangescherpte beveiligingseisen gedurende de overeenkomst worden, zover relevant voor de opdracht, in overleg schriftelijk vastgelegd, met inachtneming van proportionaliteit en de gevolgen voor de planning en kosten. Dit laat bestaande toestemmingsvereisten onverlet, waaronder de voorafgaande schriftelijke toestemming voor het inschakelen van subverwerkers en voor het gebruik van AI-toepassingen. Een melding vervangt die toestemming niet. Ook bij spoedeisende wijzigingen blijven de overeengekomen eisen aan beveiliging en verwerkingslocaties gelden.

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Definitief antwoord
174	14. Lakken van documentnamen en metadata - Eis 53	Kunt u specificeren op welke documenten, documentnamen en metadatavelden deze eis betrekking heeft en of wordt bedoeld dat persoonsgegevens in verstrekte exemplaren en exports onomkeerbaar moeten kunnen worden verwijderd? Moet opdrachtnemer deze bewerking zelf uitvoeren, of uitsluitend de mogelijkheid daartoe bieden? Gelden daarbij voorgeschreven tooling, technische specificaties of acceptatiecriteria?	**POV:** De eis geldt voor alle documenten die binnen een Nadere Opdracht worden beoordeeld en geanonimiseerd. Dit betreft ook bestandsnamen, metadata en documenteigenschappen, zoals auteursnamen, opmerkingen en revisiegegevens. We verwachten dat de opdrachtnemer deze gegevens controleert en waar nodig zelf verwijdert of anonimiseert. Informatie die niet openbaar mag worden gemaakt, mag in de opgeleverde bestanden niet meer terug te halen zijn. Reguliere anonimiseringssoftware biedt hiervoor doorgaans de benodigde functionaliteiten.